DOOV-directeur Roland Peterson neemt afscheid

'Ik sta nog liever tegenover een muitende menigte'

SAN NICOLAS — "Ik ben nu achtendertig jaar bezig met *law enforcement* en elke keer dat ik een moeder moet uitleggen dat het niet mogelijk is haar kinderen toe te laten, is het steeds zoeken naar de juiste woorden. Ondanks dat, kan de moeder meestal niet begrijpen of accepteren dat haar kinderen niet kunnen worden toegelaten, als zij niet aan de eisen van het vreemdelingenrecht voldoen. Vreemdelingen hebben natuurlijk wel de keuze in hun land van herkomst te blijven of naar Aruba te komen, als hun werkgever een vergunning voor hen heeft gekregen. Als zij in Aruba komen werken en wonen moeten zij zich aan het Arubaanse vreemdelingenrecht houden. Daarom is het echter niet minder pijnlijk aan een moeder te moeten uitleggen, dat haar kinderen niet bij haar kunnen komen wonen. Ik sta nog liever tegenover een muitende menigte".

Dat zegt Roland W. Peterson, de scheidend directeur van de Directie Openbare Orde en Veiligheid, (DOOV). Met ingang van 1 april neemt hij daar afscheid. Het is opnieuw afscheid, want op 17 februari 1995 ging Peterson reeds met pensioen. Na een periode van anderhalve maand werd hij door de regering teruggeroepen om de DOOV te reorganiseren. Peterson kijkt terug op een lange en boeiende loopbaan.

DWEILEN MET DE KRAAN OPEN

Een belangrijke taak van de DOOV is het, namens de minister van Justitie en Publieke Werken verstrekken van vergunningen tot werk en/of verblijf aan vreemdelingen. Daarnaast adviseert de Directie de minister over onderwerpen die de landsveiligheid in brede zin betreffen. Vreemdelingen kunnen niet zelfstandig een vergunning vragen. Dat moet de werkgever doen. Deze moet ook financieel garant staan voor de buitenlandse werknemer (en diens gezin). Naast de afgifte van vergunningen worden ook *visa's, re-entry permits* en verklaringen over het gedrag door de DOOV afgegeven.
Meer dan 32 procent van de Arubaanse bevolking (1996) bestaat uit migranten, aangetrokken door een van de meest economisch stabiele landen in de Caribische regio. Velen doen een beroep op de directeur en de minister om in strijd met de wettelijke en beleidsregels toch een vergunning te geven. Dit ondermijnt de rechtsstaat. Soms lijkt het erop dat het naleven van de wet door burgers als een uitzondering wordt gezien en lijkt het overtreden van de rechtsregels regel.
De afweging van de belangen, het al of niet afgeven van bedoelde officiële documenten is geen eenvoudige taak. Kritiek op de DOOV is er in overvloed. Er zijn teveel vreemdelingen of te weinig arbeidskrachten, of juist arbeidskrachten van de verkeerde soort. Velen zijn van mening dat het belang van het kind niet wordt gediend door illegale kinderen niet tot de school toe te laten.
In het nieuwste jaarverslag van de DOOV (1999), begint Peterson zijn voorwoord dan ook met de vraag of zijn werkzaamheden meer waren dan 'dweilen met de kraan open'. Desgevraagd licht hij dat als volgt toe. "Het probleem van de komende jaren zal ongetwijfeld de beheersing van het aantal vreemdelingen zijn en de zorg om adequaat onderwijs en begeleiding van kinderen. Tevens zal nader onderzoek moeten worden gedaan naar de toename van criminaliteit en gebrek aan onderwijs. Ook de toenemende populatie illegale kinderen vraagt om een verantwoorde en zinvolle oplossing.

De deugdelijke toepassing van het vreemdelingenrecht wordt bemoeilijkt door het niet optimaal functioneren van de Directie Arbeid, die geplaagd wordt door interne reorganisatieproblemen. Voorts kampt het KPA met een tekort aan menskracht waardoor men niet in staat is om een goed opsporings- en verwijderingsbeleid te voeren. Ook wordt de Landsverordening Toelating en Uitzetting (LTU) niet herzien, terwijl dat dringend noodzakelijk is. De wijziging van art. 1 LTU laat al tien jaar op zich wachten. De Staten willen het wijzigingsvoorstel blijkbaar niet behandelen. Een voorstel voor een algehele herziening van de LTU ligt sinds februari 1997 bij de Directie Wetgeving.
De jurisprudentie is van groot belang voor de toepassing van het vreemdelingenrecht, zeker nu de Landsverordening Administratieve Rechtspraak in werking is getreden.
Ook de Landsverordening Openbaarheid van Bestuur zal van invloed zijn. Daar de minister van Justitie en Publieke Werken en de regering, kwaliteit en deugdelijkheid van bestuur van eminent belang achten, heb ik ernaar gestreefd die uitgangspunten te incorporeren in het beleid en de uitvoering van de DOOV. De Directie is voortdurend bezig haar dienstverlening aan de burgers te verbeteren. Na vele jaren als Directeur van de DOOV werkzaam te zijn geweest neem ik afscheid met het inzicht dat veel bereikt is. Hetgeen tot stand werd gebracht is in samenwerking tot stand gekomen. Daarvoor ben ik een ieder zeer erkentelijk."
Roland Wilbert Peterson, zoon van een visser, werd op 31 oktober 1941 op Aruba geboren. Tijdens zijn jeugd was het leven hard, er was geen luxe. Zijn ouders stimuleerden hun kinderen om 'goed te leren en verantwoordelijke burgers te worden'. In 1962, Peterson was toen 19, vertrok hij naar Curaçao, om een carrière op te bouwen in het politiekorps.
In 1975 werd hij door het Land de Nederlandse Antillen uitgezonden om de politieacademie in Apeldoorn te volgen. Die opleiding opende de mogelijkheid om Inspecteur van Politie te worden. Met name meer landskinderen dienden de noodzakelijke hogere studies te volgen, om zo eigen mensen in verantwoordelijke posten te kunnen benoemen. De vierjarige studie beëindigde Peterson als een van de besten van zijn klas.

STATUS APARTE

Eind 1979 keerde Peterson als politie-inspecteur terug naar zijn geliefd Aruba. Van Inspecteur werd hij Hoofdinspecteur. Op 31 oktober 1985 sloot de olieraffinaderij voorgoed de deuren en werd Aruba geconfronteerd met een van de meest ingrijpende economische recessies van de twintigste eeuw. Onder die bijzondere omstandigheden werd Peterson gevraagd voor de functie van Politiecommissaris. Hij werd de eerste Arubaanse Commissaris van Politie. De roep om autonomie klonk steeds luider op Aruba. Onderhandelingen binnen het Koninkrijk over de gewenste mate en vorm van staatkundige en bestuurlijke zelfstandigheid werden op het scherp van de snede gevoerd. Na een lange strijd werd Aruba in 1986 een zelfstandig land binnen het Koninkrijk. De Status Aparte was een feit. Tezelfdertijd slaagde Aruba erin een eigen politiekorps samen te stellen, maar een aanzienlijk aantal politiemensen wilde niet voor het Arubaanse politiekorps werken. Zij gaven de voorkeur aan het Antilliaanse politiekorps, waardoor het korps over onvoldoende menskracht beschikte. Een grote uitdaging voor de commissaris.
'Chief', zoals zijn collega's en vrienden hem noemden verzocht de noodzakelijke ondersteuning van Nederland en begon een uitgebreide actie om geschikte krachten te werven voor het politiekorps van Aruba (KPA). Hij voerde de nieuwe wetgeving uit en propageerde de *'in-service training'* voor politiefunctionarissen, met de hulp van de FBI en de DEA. Aruba herstelde zich economisch snel. 'Het politiekorps mocht toen worden beoordeeld als een van de beste ter wereld', weet Peterson. "Veertig procent van de misdrijven werd opgelost, hetgeen bijzonder verheugend was. Internationaal is dat percentage tussen de tien en achttien."
Gedurende zijn lange politiecarrière volgde Peterson vele nationale en internationale cursussen. Hij volgde onder andere de opleiding aan de FBI Academy met succes. In 1987 werd Aruba lid van Interpol, de organisatie die een belangrijke bijdrage in de bestrijding van de grensoverschrijdende misdaad levert. In 1988, op de eerste regionale Interpol conferentie die Peterson bijwoonde, werd hij gekozen tot voorzitter van het Caribisch en Centraal Amerikaans Technisch Comité. Gedurende een bijeenkomst van de Algemene Vergadering in 1990 in Canada, werd hij gekozen als lid van het prestigieuze Uitvoerend Comité van Interpol. Drie jaar lang vertegenwoordigde Peterson het Amerikaanse continent en het Caraïbisch gebied. Tot op heden is hij voorzitter van het Caribische en Centraal Amerikaanse Regionale Comité.

ARUBAANSE SCHOONHEDEN

In 1993 organiseerde Peterson de meest uitgebreide Interpol-bijeenkomst van de Algemene Vergadering, ooit gehouden. 167 lidstaten waren vertegenwoordigd, evenals tien internationale organisaties en 660 delegatieleden. Op Aruba!
'Op de Algemene Vergadering in 1992 in Senegal moest worden gestemd over de plaats van de volgende jaarlijkse bijeenkomst. Een aantal andere landen wenste dat de bijeenkomst in hun land zou worden gehouden. Iedereen presenteerde zijn land zo voordelig mogelijk en wijdde uit over alle extra's, zoals historische achtergrond, interessante overblijfselen, architectonische wonderen en bijzondere toeristische mogelijkheden. Peterson: "Het leek mij fantastisch om naar een van die landen te gaan, zo aantrekkelijk werd alles gepresenteerd. Ik vond echter dat mijn opdracht was de Algemene Vergadering naar ons kleine eiland te halen. Ik sprak de vergadering indringend toe en liet een inspirerende video zien van Aruba. Veel overtuigender dan mijn woorden waren echter de natuurlijke wonderen van Aruba. Die wonderen verschenen in de vorm van bijzonder aantrekkelijke schoonheden, staande in de branding, terwijl het kabbelende, kristalheldere zeewater zachtjes met hun tenen speelde. Daar negentig procent van de delegatieleden man was, was mijn uitgangspunt helder. Na de verkiezingen bleek dat Aruba met zeventig procent ruimschoots had gewonnen."
Op die bewuste Interpol-bijeenkomst werd Peterson's aanbeveling aangenomen dat alle aangesloten landen niet alleen wetgeving zouden bevorderen om kinderen te beschermen, maar ook gehandicapten en ouderen.

In 1997 nam Peterson deel aan de internationale bijeenkomst van de 'Interpol Regional Committee for the Caribbean and Central America' in Panama. Onderwerpen van betekenis op de bijeenkomst waren: het witwassen van zwart geld, corruptie, geweld, wapenhandel, wapensmokkel en 'gang' activiteiten. Verder werd gesproken over centralisatie van informatie die noodzakelijk is voor een goede onderlinge informatie. Aruba heeft de nodige wetgeving ingevoerd om de criminaliteit te bestrijden.

De Verenigde Naties (VN) vinden het werk van Interpol zo belangrijk dat de Algemene Vergadering van de VN in oktober 1996 een resolutie (besluit) heeft aangenomen waarbij Interpol de status van waarnemer bij de Algemene Vergadering, heeft gekregen. Desgevraagd stelt Peterson: "De meeste landen in de regio werken samen om de zware misdaad terug te dringen. Deze geïntegreerde aanpak past ook in het Arubaanse regeringsbeleid. Belangrijke wetgeving is tot stand gekomen om de drugshandel, de gevolgen daarvan en het witwassen van geld te verminderen en onmogelijk te maken. Het toezicht op mogelijke verkeerde elementen die Aruba willen binnenkomen is verscherpt, en meerdere (inter)nationale maatregelen worden nog bestudeerd. De bijdrage die Interpol op nationaal niveau kan leveren in het bestrijden van de internationale zware misdaad is daarbij van onschatbare betekenis."

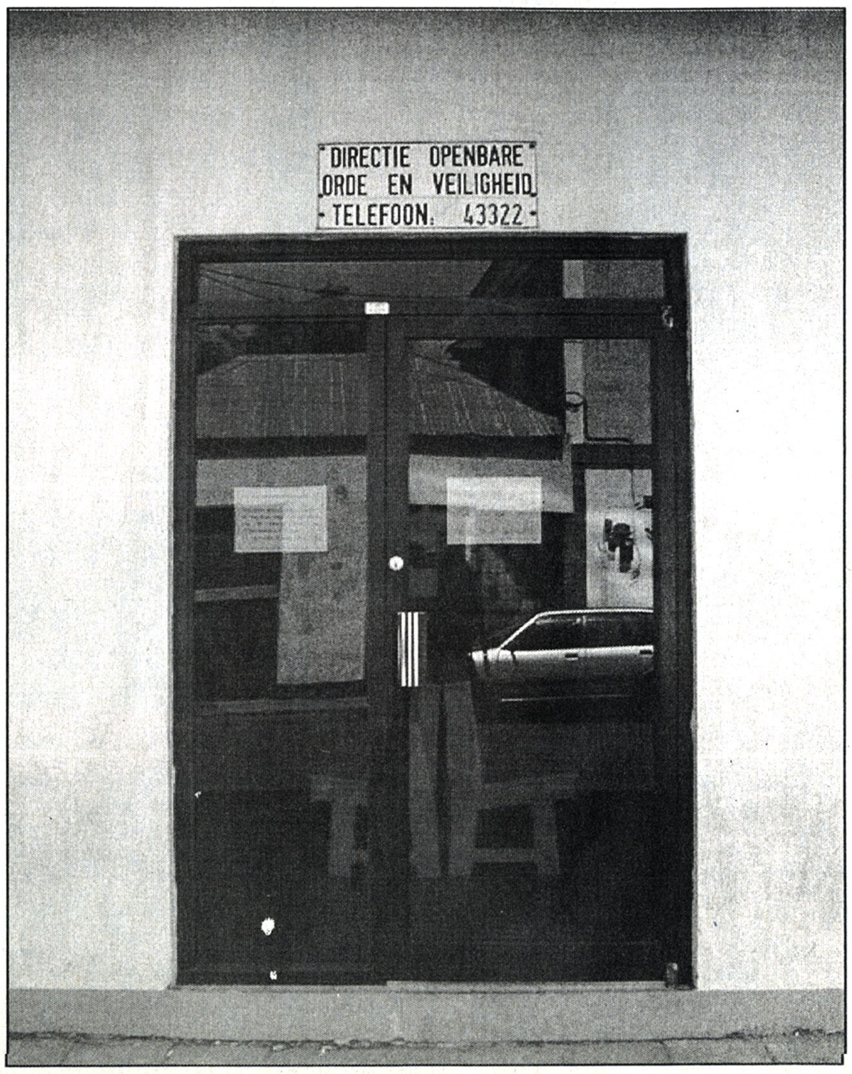

DE MOEILIJKSTE BESLISSING

In 1989 werd Peterson geconfronteerd met 'de moeilijkste beslissing' uit zijn carrière. De overheid benaderde hem om de functie van directeur van de DOOV te vervullen en tevens de directie te reorganiseren. Na een boeiende politieloopbaan van 27 jaar, accepteerde hij dit aanbod tenslotte 'met gemengde gevoelens' en werd daarmee de eerste Arubaanse directeur van de DOOV. 'Ervaring', zo meent hij, 'is de beste leermeester'.
In zijn hoedanigheid van directeur van de DOOV adviseerde Peterson de minister van Justitie en Publieke Werken. Namens de minister tekende hij de vergunningen tot werk en/of verblijf van vreemdelingen. Hij behield zijn positie als hoofd van het Nationale Interpolbureau. Binnen een jaar na zijn benoeming als directeur van de DOOV, was het aantal werknemers uitgebreid van vijf tot 35 werknemers. Een noodzakelijke uitbreiding omdat de DOOV, door de opbloeiende economie, een groot aantal verzoeken voor een vergunning te verwerken kreeg. Die verzoeken konden onmogelijk door vijf personen worden afgehandeld.
"Toen ik directeur werd, was het toenmalige krapbemeten kantoor (het gebouw waarin nu de PG is ondergebracht) volgepakt met documenten. Zelfs de badkamer werd gebruikt als archief. In de voorgaande jaren werden ongeveer vijfhonderd verzoeken per jaar afgehandeld en gearchiveerd. Sinds 1990 werden ongeveer vijfhonderd verzoeken per week ingediend. De DOOV heeft sindsdien haar eigen kantoor in San Nicolas. Thans hebben vrijwel alle medewerkers een computercursus gevolgd en is de vreemdelingenadministratie geautomatiseerd. Voor het eerst sinds haar bestaan leverde de DOOV in 1990 een inkomen van ongeveer zes miljoen florin op voor de overheid in de vorm van leges en retributies. De reorganisatie werd een succes, dankzij de inzet van mijn medewerkers."
In 1993 werd Peterson benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Zes jaar later werd hij bevorderd tot Officier in de Orde van Oranje Nassau.

VOORUITBLIK

Bij een afscheid past ook een vooruitblik. Wat verwacht Peterson van de ontwikkelingen de komende jaren?
"De politiek zal binnenkort wel een besluit moeten nemen over het aantal toe te laten vreemdelingen en de gevolgen daarvan voor de Arubaanse samenleving. De werkgelegenheid van de Arubaan komt onder druk te staan. Werkgevers die met illegale werknemers werken, moeten daarvan worden weerhouden, want het zet andere werkgevers aan hetzelfde te doen. Daardoor derft het Land veel inkomsten en wordt oneerlijke concurrentie in de hand gewerkt. Als de politie niet kan opsporen en verwijderen is het toelatingsbeleid illusoir. Ook moet er een beter inzicht komen in de werking van de arbeidsmarkt en de gevolgen van de het toenemend aantal (il)legale buitenlandse werknemers. Er zou een vreemdelingencirculaire moeten komen en de vreemdelingenwetgeving zou grotendeels moeten worden herzien, mede om schijnhuwelijken en schijnerkenningen te voorkomen."
De DOOV directeur rekent het nog eens voor: "Stel er zijn 15.000 vreemdelingen legaal op Aruba. Deze vreemdelingen hebben een echtgen(o)t(e)/partner en minimaal twee kinderen in het buitenland. Op grond van gezinshereniging zouden er na drie jaar 45.000 vreemdelingen bijkomen. Het totaal wordt dan 60.000 vreemdelingen. Als het veronderstelde aantal kinderen van 30.000 over tien jaren ieder een kind produceert zijn er 90.000 vreemdelingen in tien jaar. Deze personen willen ook graag hun ouders of andere familieleden laten komen. Legaal dan wel illegaal. Dat zullen er wellicht nog eens 5000 zijn. Het aantal vreemdelingen bedraagt dan 95.000. Tel daar nog eens minimaal 5000 illegale vreemdelingen bij op en over tien jaar heeft Aruba meer dan 100.000 vreemdelingen."
Voor Roland Peterson breekt er thans een nieuwe fase aan. "Ik was de laatste jaren zo druk met mijn werk dat ik nauwelijks tijd had voor mijn hobby's paardrijden en vissen. Een haven en een stal zijn veilige plaatsen voor respectievelijk een schip en een paard, maar dat is toch niet hetgeen waarvoor schepen en paarden zijn gemaakt. Mijn nieuwe hobby is echter thans mijn (pasgeboren) eerste kleinkind. Een wonder om naar te kijken en te zien opgroeien. Daar zal ik veel tijd aan besteden."
Peterson wordt opgevolgd door mr. Andres E. Paulina. Net als Peterson is ook hij afkomstig uit politiegelederen.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van de Amigoe-puzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

A.G. Galarraga
Blechiweg 1
Curaçao

De winnaar kan zijn/haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe: Curaçao - Kaya Fraternan di Skèrpènè z/n, tot drie uur n.m.; Aruba - Patiastraat 13 tijdens kantooruren; Bonaire: Kaya Gobernador Debrot 152 t.n.v. Hubert Linkels.
Oplossingen moeten ingediend zijn op Curaçao vóór woensdagmorgen tien uur en op Aruba vóór dinsdaggmiddag vijf uur.
Gelieve duidelijk op de enveloppe te vermelden:

AMIGOE-PUZZEL